



İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU

Eylül 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	8
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	8
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	10
DENETİM GÖRÜŞÜ	14
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	15
EKLER	23

KISALTMALAR

İZSU: İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

İZBETON: İzmir Büyükşehir Belediyesi Beton Asfalt Enerji Üretim Dağıtım Tesisleri Su Kanalizasyon Ticaret ve Sanayii Anonim Şirketi

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü muhasebesi 24.12.2003 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında çıkarılan ve 10/03/2006 tarihli ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tahakkuk esaslı muhasebe sistemidir.

Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar, nakit akımlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir. Gelirler hesabı, nakit olarak tahsil edilip edilmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre gelir olarak kaydedilmesi gereken gelir işlemlerini, giderler hesabı da, yine, nakit olarak ödenip ödenmediklerine bakılmaksızın, mali yıl boyunca tahakkuk eden

giderlerin toplamını gösterir. Tahakkuk eden gelir ve giderler doğdukları mali yılın hesaplarına ve raporlarına dahil edilirler.

2013 yılı gider bütçesi 1.163.882.000,00.-TL olarak kabul edilmiştir. 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar yapılan harcamalar 779.162.077,63.-TL olarak gerçekleşmiştir. Gider bütçesinin gerçekleşme oranı % 67'dir.

2013 yılı gelir bütçesi 728.399.000,00.-TL ve 435.483.000,00.-TL borçlanma olarak kabul edilerek toplam 1.163.882.000,00.-TL olarak kabul edilmiştir. 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 766.036.398,18.-TL olarak gerçekleşmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesi gereğince, Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz.

2012 yılı Bütçe Geliri: $679.485.603,80 \times \% 7,80$ (Yeniden Değerlendirme Katsayısı) = $732.485.480,89 \times \% 30 = 219.745.644,26$.-TL. 2013 yılında personel giderlerinin bütçe içindeki payı olarak hesaplanmış 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 91.870.985,09.-TL olarak gerçekleşmiştir. Personel giderlerinin 49 uncu maddede belirtilen hesaplamalar doğrultusunda gerçekleşme oranı % 12 olmuştur.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için 18.761.500,00.-TL ödenek tahsis edilmiştir. 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 16.509.268,66.-TL'si harcanmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin gerçekleşme oranı % 88'dir.

2013 yılı bütçesinde mal ve hizmet alım giderleri için 403.928.040,00.-TL ödenek tahsis edilmiş, mal ve hizmet alım giderleri için 2013 Aralık ayı sonuna kadar 306.995.931,13.-TL harcanmıştır. Bütçenin gerçekleşme oranı %76'dır.

2013 yılı bütçesinde faiz giderleri olarak 2.971.000,00.-TL ödenek tahsis edilmiştir. 2013 Aralık ayı sonuna kadar 2.961.617,82.-TL harcanmıştır. Bütçenin gerçekleşme oranı % 100'dür.

2013 yılı bütçesinde cari transferler olarak 92.600.000,00.-TL ödenek tahsis edilmiştir. 2013 Aralık ayı sonuna kadar 90.745.690,46.-TL harcanmıştır. Bütçenin gerçekleşme oranı %98'dir.

2013 yılı bütçesinde sermaye giderleri olarak 488.806.760,00.-TL ödenek tahsis edilmiştir. 2013 Aralık ayı sonuna kadar 270.078.584,47.-TL harcanmıştır. Sermaye giderlerinin gerçekleşme oranı %55'tir.

2013 yılı bütçesinde yedek ödenek olarak 72.839.000,00.-TL ödenek tahsis edilmiştir. 2013 Aralık ayı sonuna kadar 34.223.000,00.-TL ilgili bütçe kalemlerine eklenmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü gelir kalemleri 2560 sayılı Kanun'a istinaden toplanmaktadır.

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri bütçede 619.885.000,00.-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 669.427.380,46.-TL gerçekleşmiştir.

Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler bütçede 0,00-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 5.015.226,62.-TL gerçekleşmiştir.

Diğer Gelirler bütçede 108.817.000,00.-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 101.826.831,29.-TL olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye Gelirleri bütçede 0,00.-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 452,70.-TL olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler bütçede 303.000,00.-TL olarak tahmin edilmiş, 2013 yılı Aralık ayı sonuna kadar 10.233.492,89.-TL olarak gerçekleşmiştir.

TAHMİN EDİLEN BÜTÇE VE GERÇEKLEŞMELER						
YILI	TAHMİN EDİLEN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	GERÇEK LEŞME ORANI %	TAHMİN EDİLEN GİDER	GERÇEKLEŞEN GİDER	GERÇEK LEŞME ORANI %
2009	905.380.000,00	737.941.196,42	82%	1.160.767.284,02	857.582.386,97	74%
2010	524.360.000,00	505.296.325,46	96%	917.583.717,19	484.437.226,32	53%
2011	619.060.000,00	658.523.777,22	106%	902.163.509,16	686.879.973,07	76%

2012	657.722.000,00	679.485.603,80	103%	1.109.961.200,00	733.016.693,52	66%
2013	728.399.000,00	766.036.398,18	105%	1.163.882.000,00	779.162.077,63	67%

GELİR VE GİDERLERİN ORANI					
YILI	BÜTÇE GELİRLERİ	BÜTÇE GİDERLERİ	GELİR GİDER AÇIĞI/FAZLASI (%)	GELİR AÇIĞI (-)	GELİR FAZLASI (+)
2009	737.941.196,42	857.582.386,97	116%	119.641.190,55	
2010	505.296.325,46	484.437.226,32	96%	-	20.859.099,14
2011	658.523.777,22	686.879.973,07	104%	28.356.195,85	-
2012	679.485.603,80	733.016.693,52	108%	53.531.089,72	
2013	766.036.398,18	779.162.077,63	102%	13.125.679,45	-

İZSU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2012-2013						
KURUMSAL SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE GİDERLERİ İCMAL CETVELİ (TL)						
KURUMSAL SINIFLANDIRMA				AÇIKLAMA	2012	2013
46	35	03	02	ÖZEL KALEM	2.858.334,24	1.296.600,32
46	35	03	04	DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	5.348.351,53	4.754.238,43
46	35	03	05	İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRE	100.369.076,21	89.092.264,80

				BAŞKANLIĞI		
46	35	03	10	BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI	6.482.214,95	6.114.191,49
46	35	03	11	MAKİNA İKMAL VE TESİSLER DAİRE BAŞKANLIĞI	50.139.016,82	61.120.771,91
46	35	03	20	TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	188.939,60	233.684,50
46	35	03	23	STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	78.597.179,98	99.366.034,34
46	35	03	24	HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	1.278.750,96	1.679.741,18
46	35	03	30	ABONE İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	23.720.985,94	24.287.956,51
46	35	03	31	ATIKSU ARITMA DAİRE BAŞKANLIĞI	41.788.679,75	43.220.240,76
46	35	03	32	ÇEVRE KORUMA VE KONTROL DAİRE BAŞKANLIĞI	16.606.729,33	30.962.942,40
46	35	03	34	ETÜD VE PLAN DAİRE BAŞKANLIĞI	7.540.100,41	5.706.140,27
46	35	03	35	KANALİZASYON DAİRE BAŞKANLIĞI	75.270.716,15	60.590.250,63
46	35	03	38	SU TESİSLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	72.225.974,73	91.259.058,02
46	35	03	39	YATIRIMLAR VE İNŞAAT DAİRE BAŞKANLIĞI	196.734.982,75	187.271.433,93
46	35	03	40	TİCARET İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI	1.371.970,99	2.511.199,59
46	35	03	41	SU İSALE VE DAĞITIM DAİRE BAŞKANLIĞI	27.270.933,56	28.024.563,75
46	35	03	42	KORUMA VE GÜVENLİK GÖREVLİSİ AMİRLİĞİ	22.945.255,30	24.515.960,45
46	35	03	45	PROJELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.278.500,32	8.400.277,94
46	35	03	46	EMLAK VE İSTİMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	0,00	8.754.526,41
GENEL TOPLAM					733.016.693,52	733.016.693,52

VARLIK DURUMU	2010	2011	2012	2013
HAZIR DEĞERLER	76.905.875,96	61.114.329,30	16.946.256,86	19.783.326,03
FAALİYET ALACAKLARI	68.893.034,02	56.521.532,42	97.041.190,53	114.046.760,08
KURUMLARDAN ALACAKLAR	20.000.000,00	0,00	0,00	0,00
DİĞER ALACAKLAR	18.236.269,92	4.585.836,16	6.737.590,19	4.940.700,92
STOKLAR	28.858.866,28	75.169.770,67	132.720.694,79	129.721.623,33

ÖN ÖDEMELER	1.235.377,04	5.102.690,99	9.559.460,04	7.430.347,46
DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	51.894.428,59	71.824.409,95	94.296.835,09	105.485.517,19
FAALİYET ALACAKLARI				370.205,34
MALİ DURAN VARLIKLAR	25.496.531,03	26.682.561,66	26.691.411,66	26.701.036,66
MADDİ DURAN VARLIKLAR (ARAZİ-ARSA-BİNA VB.)	306.654.241,65	390.450.417,99	516.746.121,94	675.057.753,57
MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	1.692.692,05			
GELECEK YILLARA AİT GİDERLER				17.002,17
DİĞER DURAN VARLILAR	202.180,24	202.180,24		
GENEL TOPLAM	600.069.496,78	691.653.729,38	900.739.561,10	1.083.554.272,75
BORÇ DURUMU	2010	2011	2012	2013
KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00	18.609.032,40	21.016.994,59	25.069.504,45
KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00	1.493.140,38	0,00	0,00
FAALİYET BORÇLARI	15.444.465,12	36.536.003,07	29675212,36	30016991,27
EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.737.427,60	8.221.843,87	15.395.885,25	17.187.558,78

ALINAN AVANSLAR	1.818.318,32	4.352.249,03	2.724.727,53	3.593.582,55
ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	7.916.358,55	13.927.831,81	49.211.211,90	85.530.202,48
BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00	0,00	5.450.000,00
GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0,00	3.867.020,49	2.839.123,07	1.766.644,42
DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	307,98	10.275,98	809,60	721,06
UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00	61.908.562,20	43.530.178,52	18.460.674,07
UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00	12.691.692,29	12.103.101,00	15.109.230,86
DİĞER BORÇLAR	32.654.148,43	36.990.013,68	75.151.553,50	74.232.336,09
BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00		22.350.000,00
GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		4.825.350,34	2.247.388,42	810.695,71
ÖZKAYNAKLAR	538.498.470,78	488.220.713,84	646.843.375,36	783.976.131,01
GENEL TOPLAM	600.069.496,78	691.653.729,38	900.739.561,10	1.083.554.272,75

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla

yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1:

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne Verilen Gelir-Gider Farkının Hatalı Hesaplanması

Yapılan incelemeler sonucunda, İZSU'nun İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne aktardığı gelir-gider farkının hatalı hesaplandığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir Belediyesinin Gelirleri" başlıklı 23 üncü maddesinde;

"Büyükşehir belediyesinin gelirleri şunlardır:

j) Bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirler." Denilmektedir.

Bu hükme göre hesaplama *600 Gelirler Hesabı* ile *630 Giderler Hesabı* arasındaki fark hesaplanarak yapılmıştır. Ancak söz konusu hesaplamanın *800 Bütçe Gelirleri Hesabı* ile *830 Bütçe Giderleri Hesabı* arasındaki farkın alınarak yapılması gerekmektedir. Çünkü yapılan uygulama ile faaliyet dönemi içinde yapılan her türlü yatırım harcaması gelir kabul edildiğinden aslında gelir olmayan bir tutar için İZSU İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne borçlandırılmaktadır. Başka bir ifade ile İZSU yıl içinde topladığı gelirlerden bir kısmını yatırımlara harcamakta, ancak yatırımlara harcanan bu tutarlar da gelir addedilerek İZSU İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne borçlandırılmaktadır. Dolayısıyla şu an İZSU İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ödenemeyecek bir tutarda borçlanmış bir durumdadır ve her sene bu borç artmaktadır.

Su idarelerinin temel dayanağını İSKİ yasası oluşturmaktadır. İSKİ'deki uygulama olması gereken şekilde, *800 Bütçe Gelirleri Hesabı* ile *830 Bütçe Giderleri Hesabı* arasındaki fark alınarak yapılmaktadır. Böylece gerçekte olan gelir-gider farkı hesaplanmaktadır. Söz konusu durum mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Buna göre 2013 yıl sonu itibari ile İZSU'nun İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne mevcut borç tutarının ve 800 lü hesaplar bazında hesaplanmış mevcut borç stoğunun tarafımıza bildirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: -23/07/2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23 üncü maddesinin (j) bendinde, bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında

oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirlerin, Büyükşehir Belediyesinin gelirleri arasında sayıldığını,

-5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49 uncu, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 65 inci maddelerine dayanılarak hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 4.ncü maddesinde; h) Gelir: İlk defa hesaplara alınacak varlıklar ile yeniden değerlendirme farkları dışında, öz kaynakta artışa neden olan her türlü işlemi, ı) Gider: İlk defa hesaplara alınacak varlıklar ile yeniden değerlendirme farkları dışında, öz kaynakta azalışa neden olan her türlü işlem, olarak tanımlandığını,

-Yine aynı Yönetmeliğin "kesin hesabı oluşturan cetveller" başlıklı 41 inci maddesinde; düzenlenecek cetvellerde a)Bütçe Giderleri Kesin hesap cetveli, b) Bütçe Gelirleri Kesin hesap cetveli,c) Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Kesin Hesap Cetveli, ç) Genel Mizan,d) Bilanço, e) Görev Yapan Muhasebe Yetkililerine Ait Liste, f) Gerek Duyulan Diğer Belgeler olarak belirlenmiştir. "Mizan Cetveli ve Düzenlenecek Mali Tablolar" başlıklı 420.nci maddesine göre düzenlenecek mizan cetveli ve diğer mali tablolar arasında; b) Bilanço (Örnek-77), c) Faaliyet sonuçları tablosu (Örnek-78) ç) Bütçe uygulama sonuçları tablosunun (Örnek-79) belirtildiğini,

-Kanun koyucunun kanun maddesini yazarken gelir gider farkının bütçe ile ilişkilendirmiş olmaayacağını olacak olsaydı, bunun açık olarak Bütçe Geliri ve Bütçe Gideri arasındaki fark olarak belirtmesinin gerektiğini,

-5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, 3 üncü maddenin (e) bendinde yer alan "ve Bunların Kurdukları Birlik Ve İdareyi" İbaresini "İle Bunlara Bağlı veya Bunların Kurdukları veya Üye Oldukları Birlik ve İdareleri" olarak değiştirildiğini, değişikliğin 01/01/2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdiğini, bu değişiklik ile bağlı idarelerin 5018 sayılı Kanun kapsamına alındığını,

-5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda bağlı idarelerin 01/01/2006 tarihi itibarıyla Yasaya tabi olmaları, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunundan önce yürürlüğe girmesi, 5216 sayılı Yasa'nın 23.ncü maddesinde bütçe gelirleri ile bütçe giderleri arasındaki fark olarak tanımlama yapılmadığı için İzsu Genel Müdürlüğü olarak 600 – Gelirler ve 630-Giderler Hesabı arasındaki farkın hesaplanarak İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne aktarıldığını,

-5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun yürürlüğe girdiği tarihte Su ve Kanalizasyon İdareleri Muhasebe Sistemlerinde Bütçe Hesaplarını kullanmadıklarını, 2560

sayılı Kanun ilgili maddesine göre bilanço hazırladıkları için; gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalığın İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne aktarıldığını,

-2013 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne gelir gider farkından kaynaklanan borç tutarlarının 63.775.000,00.-TL olduğunu, ancak 2012 yılı gelir gider farklarının bütçe yetersizliği nedeniyle 74.846.829,52.-TL'sinin 2014 yılında tahakkuk ettirildiğini ve borç tutarlarının 134.621.829,52 TL'ye yükseldiğini

-Ayrıca 2013 yılı 600-630 hesaplar arasındaki farkın 137.132.755,65.-TL, 800-830 arasındaki farkın ise -13.131.464,50 TL olduğunu,

ifade etmiştir.

Sonuç olarak: Kurum; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 4 üncü maddesinin (h) ve (ı) bendlerini dayanak göstermiştir.

Buna göre;

"h) Gelir: İlk defa hesaplara alınacak varlıklar ile yeniden değerlendirme farkları dışında, öz kaynakta artışa neden olan her türlü işlemi,

ı) Gider: İlk defa hesaplara alınacak varlıklar ile yeniden değerlendirme farkları dışında, öz kaynakta azalışa neden olan her türlü işlem, olarak tanımlanmıştır." denilmektedir.

Ancak aynı maddenin (e) ve (f) bendlerinde ise;

"e) Bütçe geliri: Kurumun bütçesinde ve diğer mevzuatla gelir olarak tanımlanan her türlü işlemi,

f) Bütçe gideri: Kurumun bütçesinde ve diğer mevzuatla gider olarak tanımlanan her türlü işlemi," denilmektedir.

Sorumlular sanki bu madde hükmü hiç yokmuş gibi savunma yapmışlardır.

Sorumlular ayrıca aynı yönetmeliğin "kesin hesabı oluşturan cetveller" başlıklı 41 inci maddesini dayanak göstermişlerdir.

Buna göre;

a)Bütçe Giderleri Kesin hesap cetveli, b) Bütçe Gelirleri Kesin hesap cetveli,c) Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Kesin Hesap Cetveli, ç) Genel Mizan,d) Bilanço, e) Görev Yapan Muhasebe Yetkililerine Ait Liste, f) Gerek Duyulan Diğer Belgeler olarak belirlenmiştir. "Mizan Cetveli ve Düzenlenecek Mali Tablolar" başlıklı 420.nci maddesine

göre düzenlenecek mizan cetveli ve diğer mali tablolar arasında; b) Bilanço (Örnek-77), c) Faaliyet sonuçları tablosu (Örnek-78) ç) Bütçe uygulama sonuçları tablosu (Örnek-79) belirtilmiştir.

Çok açık şekilde kendi savunma dayanaklarından da görüleceği üzere kesin hesap cetvelleri de "bütçe geliri ve bütçe giderlerine" dayanmaktadır.

Sorumlular ayrıca bağlı idarelerin 2006 yılından itibaren 5018 sayılı Kanuna tabi olduğunu, bunun öncesinde 5216 sayılı Kanuna tabi olduklarını belirtmişlerdir. 5216 sayılı Kanunda da bütçe hesaplarından bahsedilmediği için 600-630 gelir gider farkının kullanıldığını belirtmişlerdir. Ancak 2006 yılından itibaren 5018 sayılı Kanun'a ve bu Kanunun ikincil mevzuatına tabi olduğu açıktır, dolayısıyla da söz konusu durumun 2006 yılından itibaren değişmesi gerekmektedir.

Sorumluların gönderdiği gelir-gider farklarını da inceleyecek olursak zaten bulguyu yazma sebebimiz anlaşılacaktır.

2013 yılı İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne gelir gider farkından kaynaklanan borç tutarı 63.775.000,00 TL'dir;

Ancak 2012 yılı gelir gider farklarının bütçe yetersizliği nedeniyle 74.846.829,52TL'si 2014 yılında tahakkuk edilmiş ve borç tutarı 134.621.829,52.-TL'ye yükselmiştir.

Ayrıca 2013 yılı 800-830 arasındaki fark ise -13.131.464,50.-TL'dir.

Görüleceği üzere; İZSU 2012 yılının gelir-gider farkınının daha 74.846.829,52TL'sini Büyükşehir Belediyesine ödeyememiştir. Bununla beraber 2013 yılı tutarları tamamen ödenememiştir. İZSU zarar eden bir kurum değildir, aksine kar etmektedir. Ancak yapılan uygulama ile faaliyet dönemi içinde yapılan her türlü yatırım harcaması gelir kabul edildiğinden aslında gelir olmayan bir tutar için İZSU İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne borçlandırılmaktadır. Başka bir ifade ile İZSU yıl içinde topladığı gelirlere bir kısmını yatırımlara harcamakta, ancak yatırımlara harcanan bu tutarlar da gelir addedilerek İZSU İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne borçlandırılmaktadır. Söz konusu durum kanunun ruhuna aykırıdır. Kaldı su idarelerinin yasal dayanağını oluşturan İSKİ Kanunudur ve İSKİ'deki uygulama bütçe gelir-gider farkının baz alınmasıdır.

Bu itibarla bütçe gelir-gider farkının baz alınması gerektiği ve 2013 yılında ortaya çıkan 600-630 hesaplar arasındaki fark olan 137.132.755,65.-TL tutar ile 800-830 arasındaki

fark 13.131.464,50.-TL tutar arasındaki 124.001.291,15.-TL farkın mahsuplaşılması gerektiği düşünülmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Gelirler hesap alanı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Yağmursuyu Izgara Temizliği İşlerinde Yaklaşık Maliyetin Yüksek Belirlenmesi

İZSU tarafından gerçekleştirilen yağmursuyu ızgarası temizliği işlerinde yaklaşık maliyetlerin yüksek belirlendiği düşünülmektedir.

Örneğin; İZSU Yönetim Kurulu'nun 28/02/2013 tarihli ve M.35.1.İBB.5.01.11.04-50.02.04/151 sayılı kararı ile 24/04/2013 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 2013/30684 ihale kayıt numaralı "İzmir İli 3. Kısım İlçelerinin Cadde, Sokak ve Bulvarlarındaki Mevcut Tekli Yağmursuyu Izgaralarının ve Bağlantı Kollarının Temizliği" işinin incelenmesi neticesinde işe ilişkin yaklaşık maliyetin yüksek belirlendiği ve buna istinaden ihale tutarının da işin gerçek maliyetinin çok üstünde gerçekleştiği tespit edilmiştir.

İhaleye ilişkin olarak hazırlanan yaklaşık maliyet hesap cetvelinin incelenmesi neticesinde; yaklaşık maliyetin unsuru olan işçilik giderlerinin işin yapılması neticesinde gerçekleştirilen fiili durumdaki işçilik maliyetinin yaklaşık olarak 23 katı olduğu yani yaklaşık maliyetin işçilik maliyeti açısından (işçilik maliyeti yaklaşık maliyetin neredeyse %80 ini oluşturmaktadır.) inanılmaz derecede yüksek belirlendiği tespit edilmiştir.

Şöyle ki; ihale kapsamında yapılacak olan iş iki kısımdan oluşmaktadır;

- a- Yağmursuyu ızgara temizliği (bağlantı kolu hariç)
- b- Yağmursuyu ızgara bağlantı kolu temizliği

Bu işlere ilişkin olarak yapılan birim fiyat analizinin incelenmesi neticesinde analizin aşağıdaki şekilde yapıldığı tespit edilmiştir;

a- Yağmursuyu ızgara temizliği (bağlantı kolu hariç)

Hesaplanan birim fiyat: 4,02 TL

01.501 düz işçi Bayındırlık birim fiyatı 2012 = 4,25 TL

Bir adet yağmursuyu temizliği için öngörülen işçi maliyeti:

1. Düz İşçi: 0,40 saat = 24 dakika ve maliyeti $0.40 * 4.25 = 1.70$
2. Düz İşçi: 0,30 saat =18 dakika ve maliyeti $0.43 * 4.25 = 1.28$

Yukarıda yer alan ve idarece hazırlanan birim fiyat analizinden anlaşılacağı üzere bir adet yağmursuyu ızgarası temizliği için 2 adet düz işçilik maliyeti öngörülmüş ve bunlardan ilkinin 24 dakika ikincisinin de 18 dakika bir ızgaranın temizliğinde çalışacağı düşünülerek yaklaşık maliyet hesaplanmıştır. Yani bir adet ızgaranın 18+24=42 dakikada temizleneceği öngörülmüştür.

Ancak ihale dosyasının tetkiki neticesinde teknik şartnamede belirtildiği üzere kurulan ve 3 adet işçi ile bir adet şoförden (şoför ızgara temizliği yapmamakta yalnızca nakliye aracını kullanmaktadır) oluşan temizlik ekibinin bir ayda yaklaşık olarak 17000 adet ızgara (ızgara ve bağlantı kolu) temizlediği hatta 15.07.2013 tarihinde 8 saatlik mesai süresince tam olarak 759 adet ızgara ve bağlantı kolu temizliği yaptığı ve buna ilişkin olarak hakediş ödemesi yapıldığı görülmüştür. Bu rakamın doğruluğunun tespiti amacıyla 12.11.2013 tarihinde başta Kanalizasyon Dairesi Başkanı olmak üzere sorumlularla yerinde inceleme yapılmış ve 1 saatlik sürede ekibin 76 adet ızgara 24 adette bağlantı kolu olmak üzere toplamda 100 adet temizlik yaptığı görülmüş ve tutanağa bağlanmıştır. Yani yaklaşık olarak bir saatin dörtte üçünde (45 dk) 74 adet ızgara ve dörtte birinde de (15 dk) 26 adet ızgara bağlantı kolu temizliği yapıldığı tespit edilmiştir. Mesainin 8 saat olduğu göz önüne alındığında bir ekibin bir günde 800 adet temizlik yapmasının mümkün olduğu görülmüştür.

Fakat diğer bir taraftan durum değerlendirildiğinde 45 dakikada yaklaşık olarak 75 adet ızgara temizliği yapılmış, bir adet ızgara $\frac{45 \text{ dk}}{75 \text{ adet}} = 0.6$ dakikada temizlenmiş olup her bir ızgara için 3 işçi çalıştığı içinde bir ızgaranın $3 \text{ işçi} * 0.6 \text{ dakika} = 1,8$ dakikada temizlendiği görülmüştür.

Bulunan bu fiili durumun ihaleye ilişkin birim fiyat analiziyle karşılaştırılması neticesinde de çok farklı bir sonuca ulaşılmaktadır.

Şöyle ki; ihaleye ilişkin birim fiyat analizinde bir ızgaranın temizliği için 42 dakika öngörülmüş ve bu süre üzerinden yaklaşık maliyet hesaplanmıştır. Ancak yerinde yapılan fiili incelemede bir ızgaranın 1,8 dakikada temizlendiği tespit edilmiştir. Yani işçilik maliyeti açısından yaklaşık maliyet $42 \text{ dk} / 1,8 \text{ dk} = 23.33$ kat yüksek belirlendiği mütalaa edilmektedir.

➤ **Kamu idaresi cevabında:** Diğer yatırımcı kamu kuruluşlarının özellikle İller Bankası'nın birim fiyat analizlerinin araştırıldığını ancak birim fiyata ilişkin açıklamaların bulunmadığını,

- Ayrıca; Bayındırlık Bakanlığı'nın 18.190 poz nolu asfalt sökülmesi iş kaleminde 2 işçinin maliyete dahil edildiğini ve 1m³ söküm için, bir işçi için 3 saat diğer işçi için 2,5 saat çalışma süresinin belirlendiğini, İller Bankası'nın 18.1732 poz nolu beton yol kırılması iş kaleminde 2 işçinin maliyete dahil edildiğini ve 1m³ kırım için 1 işçi için 13 saat diğeri için 1 saat çalışma süresinin belirlendiğini, yine Bayındırlık Bakanlığının 14.011 poz nolu el ile bataklık kazılması iş kaleminde 3 işçinin maliyete dahil edildiğini ve 1m³ kazıma için toplam 6 saat işçilik süresinin belirlendiğini ve bu işte de İZSU'nun bu söz konusu maliyet analizlerinden yaralandıklarını belirtmiştir.
- Yukarıda verilen analizlerdeki işçilik saatlerinden, yağmursuyu ızgara temizliği işine en uygun analizin Bayındırlık Bakanlığı'nın 14.011 nolu el ile bataklık ve balçık kazılması analizi olduğunu ve bunun bulguya konu olan işin analizine en uygun poz olarak örnek alındığını, buradaki işçi sayısı ile hazırlanan analizdeki işçi sayısının eşit olduğunu, malzemenin cins bakımından aynı özelliğe yakın olması nedeniyle yağmursuyu ızgara kovası ve kolundaki malzemenin biriminin m³'e oranlanarak 3 işçinin maliyete dahil edildiğini ve 1m³ kazıma için toplam 6 saat işçilik süresinin belirlendiğini, buna göre de tekli yağmursuyu ızgarasının iç genişliğinin 50 cm x 50 cm ve ortalama 45 cm doluluk olacağı düşünülerek 0,113 m³ malzeme çıkacağı hesaplandığını,
- 14.011 nolu el ile bataklık ve balçık kazılması pozunda 1 m³ malzemenin çıkartılması ve taşıtlara yüklenmesi için 3 işçinin toplam çalışma süresinin 6 saat belirlenmesinin dikkate alınarak İZSU tarafından hesaplanan 0,113 m³ malzemenin de 3 işçi için toplam çalışma süresinin yaklaşık olarak 0,70 saat yani bulguda belirtildiği üzere 42 dakika olarak gösterilmesinin son derece olağan olduğunu, belirtmekte ve bu gerekçelerle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir

Sonuç olarak: bulguda özetle bir adet yağmursuyu ızgarası temizliği için 2 adet düz işçilik maliyeti öngörüldüğü ve bunlardan ilkinin 24 dakika, ikincisinin de 18 dakika bir

ızgaranın temizliğinde çalışacağı düşünülerek yaklaşık maliyet hesaplandığı, yani bir adet ızgaranın 18+24=42 dakikada temizleneceğinin öngörüldüğü belirtilmişti.

Kurum savunmasında; Bayındırlık Bakanlığı'nın 14.011 nolu el ile bataklık ve balçık kazılması analizinin örnek alındığını ve burada 1 m³ malzemenin çıkartılması ve taşıtlara yüklenmesi işi için, 3 işçi ve toplam 6 saat çalışma süresinin belirlendiğini, buradan hareketle İZSU tarafından hesaplanan 0,113 m³ malzeme temizliğinde de 3 işçi için toplam çalışma süresinin yaklaşık olarak 0,70 saat yani bulguda belirtildiği üzere 42 dakika olarak tespit edilmesinin son derece olağan olduğunu ifade etmişti.

Kurum her ne kadar örnek bir uygulamadan hareket ederek maliyet analizi yaptığını ifade etmiş olsa da yıllardır söz konusu işi yaptırmakta ve maliyetleri bilmektedir. Bu nedenle kendi yapmış olduğu işlerden hareketle maliyet ve çalışma süresi analizi yapmış olsa idi yaklaşık maliyet tespitinde daha gerçekçi bir hesaba ulaşabilecekti.

Kaldı ki tarafımızca yerinde yapılan denetim ile tespit edilen; bir ızgara için çalışılması gereken toplam süre (1.8 dakika) ile Kurum tarafından tespit edilen süre arasında (42 dakika) çok yüksek bir fark (23 kat) bulunmaktadır.

Ayrıca söz konusu işin yükleniciye maliyeti; asgari ücret ile çalıştırılan 5 işçi (bir ekip) ve bir kamyonet için gerekli olan yakıt maliyetinden oluşmakta olup bunların yaklaşık olarak maliyeti 8.000,00.-TL'dir.

Aşağıdaki tabloda 2013 yılında yükleniciye bu iş kapsamında ödenen tutarlar KDV hariç olarak gösterilmiştir.

HAKEDİŞ	ÖDENEN TUTAR(KDV Hariç)
1 no'lu Hakediş	46.592,30.-TL
2 no'lu Hakediş	25.111,40.-TL
3 no'lu Hakediş	33.927,95.-TL
4 no'lu Hakediş	74.502,10.-TL
5 no'lu Hakediş	42.784,25.-TL
TOPLAM	222.918,00.-TL

Tablodan görüleceği yüklenicinin bir ekip çalıştırdığı aylarda (genel olarak bir ekip çalıştırmakta olup nadiren iki ekip çalıştırmaktadır) katlanmış olduğu maliyet (yaklaşık 8.000,00TL'dir) ile yükleniciye yapılan ödeme tutarları arasında da yüksek bir fark bulunmaktadır. Kurum bu farktan hareketle de maliyet analizlerindeki yüksekliği tespit edebilirdi.

Buraya kadar yapılan açıklamalar doğrultusunda Kurumun savunması yerinde görülmemiş olup; söz konusu işte yaklaşık maliyetin dolayısıyla da gerçekleşen ihale fiyatının olması gerekenin çok üstünde tespit edildiği mütalaa edilmektedir.

BULGU 2:

Katık Atık Hizmetinin İZSU Tarafından Yapılması Ve Bertaraf Bedellerinin Bu Hizmet İçin Kullanılmaması

Yapılan incelemeler sonucunda, İZSU'nun katı atık bertarafı hizmetleri için harcama yaptığı ve katı atık bertarafı için toplanan gelirleri İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne aktardığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 7 inci maddesinde;

"...

- i) *Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak,*

kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak. ...” denilmektedir.

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 11 inci maddesinde;

"Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, Belediye Meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz" denilmektedir.

Ayrıca İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanı tarafından imzalanmış katı atık bertaraf tarifeleri ile ilgili bilgi notuna (İZSU resmi internet sitesinden alınmıştır) bakacak olursak;

“2014 YILI EVSEL KATI ATIK TRANSFER VE BERTARAF TARİFELERİ'NE

ESAS BİLGİLENDİRME NOTU

2872 Sayılı Çevre Kanununun 11. maddesinde "Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, Belediye Meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz" denilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu gereği İzmir Metropol Alan sınırları içinde ortaya çıkan evsel katı atıkları transfer ve bertaraf etme yükümlülüğü Belediyemize verilmiştir.Mevcut durumda evsel katı atık transfer hizmetleri Belediyemizce, bertaraf hizmetleri ise 2005 yılından itibaren İZSU Genel Müdürlüğü'nce yürütülmektedir.27.10.2010 tarih ve27742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik" gereğince evsel katı atıklar için toplama, taşıma, aktarma, geri kazanım (kompost, yakma) ve bertaraf tesislerinin kurulması, işletilmesi, kapatılması ve kapatma

sonrası izlenmesi ve bakımına ait tam maliyet esaslı tarifelerin belirlenerek su faturası ile birlikte tahsil edilmesi gerekmektedir.

...” Denilmektedir.

Mevzuat hükümlerine bakacak olursak katı atık bertaraf hizmetlerinin büyükşehir belediyesi tarafından (gerek ihale yoluyla gerekse başka yollarla) yapılması gerekmektedir. Ancak hem incelemelerimiz hem de hazırlanan bilgi notu çerçevesinde bertaraf hizmetlerinin 2005 yılından beri İZSU tarafından yapıldığı görülmektedir. Kaldı ki söz konusu görev İZSU mevzuatında sayılmamıştır ve dolayısıyla İZSU’nun görevi değildir. Bununla beraber İZSU tarafından toplanan katı atık bertaraf bedelleri İzmir Büyükşehir Belediyesi’ne aktarılmaktadır. Dolayısıyla kanun metninde belirtilen “Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz” hükmünün gerçekleşmediğinin tam ispatıdır. İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin görevi olan katı atık bertaraf hizmeti hiçbir şekilde İZSU’nun görev alanına girmemesine rağmen İZSU tarafından yerine getirilmekte ve bu hizmete ait olan gelirlerin sadece bu hizmet için kullanılması hükmüne de uyulmamaktadır.

2013 yılında İZSU katı atık bertaraf işi için toplam 5.829.731,49 TL harcamıştır. Aynı yıl İZSU İzmir Büyükşehir Belediyesi’ne toplam 12.046.785,55 TL katı atık bertaraf bedelini aktarmıştır. Görüleceği üzere İZSU kendi görevi olmamasına rağmen 5.829.731,49 TL harcamış, toplam 12.046.785,55 TL katı atık bertaraf bedeli de sadece katı atık bertaraf hizmetleri için harcanması gerekirken tamamı İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından başka yerlere harcanmıştır. Söz konusu durum mevzuata aykırılık teşkil etmektedir. Katı atık bertaraf hizmetinin İZSU’dan alınıp gerçek sorumlusu olan İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında: katı atık bertaraf işinin İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından İZSU’ya devir kronolojisini açıklamışlardır.

Son olarak da İzmir Büyükşehir Meclisinin 14.05.2014 tarih ve 05.44 sayılı kararı ile İZSU’nun yetki, yönetim ve sorumluluğunun kaldırıldığını bildirmişlerdir.

Sonuç olarak: Bulgumuzda belirttiğimiz hususların doğruluğu üzerine sorumlular katı atık bertaraf işini İZSU’dan geri almışlardır. Ancak İZSU tarafından yıl içinde harcanan bedel (5.829.731,49.-TL) ile büyükşehir belediyesine aktarılan ve yalnızca katı atık bertaraf işinde

kullanılması gereken katı atık bertaraf bedelleri (12.046.785,55 TL) ile ilgili herhangi bir açıklama yapmamışlardır.

Bu itibarla; İZSU tarafından 2013 yılı içinde harcanan toplam 5.829.731,49.-TL'nin İZSU'ya iadesi ve yalnızca katı atık bertaraf işinde kullanılması ancak İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından başka yerlere harcanan toplam 12.046.785,55.-TL tutarındaki katı atık bertaraf bedellerinin araştırılması gerektiği mütalaa edilmektedir.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

2013 MALİ YILI BİLANÇOSU			
AKTİF		PASİF	
1 DÖNEN VARLIKLAR	381.408.275,01	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	168.615.205,01
10 HAZIR DEĞERLER	19.783.326,03	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	25.069.504,45
100 KASA HESABI	11.186,59	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	24.559.815,27
101 ALINAN ÇEKLER HESABI	0,00	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	509.689,18
102 BANKA HESABI	4.652.187,74	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-370.260,32	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	
104 PROJE ÖZEL HESABI	0,00	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0,00
105 DÖVİZ HESABI	0,00	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	0,00
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	32 FAALİYET BORÇLARI	30.016.991,27
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	7.645.308,50	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	30.016.991,27
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	7.844.903,52	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	17.187.558,78
117 MENKUL VARLIKLAR HESABI		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.044.067,94
118 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI		333 EMANETLER HESABI	16.143.490,84
12 FAALİYET ALACAKLARI	114.046.760,08	34 ALINAN AVANSLAR	3.593.582,55
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	103.035.613,61	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	2.374.497,81
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	8.202.366,12	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	1.219.084,74
122 GELİRLERDEN	1.907.355,01		

TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI			
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	901.425,34	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	85.530.202,48
13 KURUM ALACAKLARI	#BAŞV!	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	3.886.164,80
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	923.954,67
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	16.945.083,01
14 DİĞER ALACAKLAR	4.940.700,92	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	63.775.000,00
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	4.940.700,92	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜM.HES.	0,00
15 STOKLAR	129.721.623,33	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.450.000,00
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	129.721.623,33	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	5.450.000,00
153 TİCARİ MALLAR HESABI		379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	
157 DİĞER STOKLAR HESABI		38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.766.644,42
16 ÖN ÖDEMELER	7.430.347,46	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI		381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	1.766.644,42
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI		39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	721,06
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	7.430.347,46	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	
164 AKREDİTİFLER HESABI	0,00	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	721,06
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	130.962.936,73
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ HESABI		40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	18.460.674,07
18 GELECEK AYLARA AİT		400 BANKA KREDİLERİ HESABI	10.815.336,37

GİDERLER			
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI		403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	7.645.337,70
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	105.485.517,19	404 TAHVİLLER HESABI	
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	105.485.275,53	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI		41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	15.109.230,86
197 SAYIM NOKSANLARI HESABI	241,66	410 DİŞ MALİ BORÇLAR HESABI	15.109.230,86
2 DURAN VARLIKLAR	702.145.997,74	43 DİĞER BORÇLAR	74.232.336,09
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR		430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	74.232.336,09
217 MENKUL VARLIKLAR HESABI		438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	
218 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI		44 ALINAN AVANSLAR	
22 FAALİYET ALACAKLARI	370.205,34	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	370.205,34	449 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	22.350.000,00
23 KURUM ALACAKLARI		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	22.350.000,00
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	26.701.036,66	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	810.695,71
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	26.650.711,66	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	50.325,00	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	810.695,71
25 MADDİ DURAN	675.057.753,57	49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI	

VARLIKLAR		KAYNAKLAR	
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	53.064.850,01	499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESAB	713.637.434,07	5 ÖZ KAYNAKLAR	783.976.131,01
252 BİNALAR HESABI	41.981.623,89	50 NET DEĞER	682.217.848,95
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	138.043.500,37	500 NET DEĞER HESABI	682.217.848,95
254 TAŞITLAR HESABI	59.640.321,02	52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	101.055.886,81
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	12.398.673,85	522 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	101.055.886,81
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	381.351.322,40
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-622.038.171,81	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	381.351.322,40
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	278.329.522,17	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-517.781.682,80
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-517.781.682,80
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	137.132.755,65
260 HAKLAR HESABI	24.520.769,47	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	137.132.755,65
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-24.520.769,47		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	17.002,17		
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	17.002,17		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	682.935,75		
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR			

HESABI		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-682.935,75	

2013 MALİ YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

HESAP KODU	EKONOMİK KOD	GİDERİN TÜRÜ	2013 Yılı TL	HESAP KODU	EKONOMİK KOD	GELİRİNİN TÜRÜ	2013 Yılı TL
630	01	PERSONEL GİDERLERİ	108.659.385,88	600	03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	630.130.821,68
630	02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	16.509.268,66	600	04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	5.015.226,62
630	03	MAL VE HİZMET ALIMLARI	283.897.664,88	600	05	DİĞER GELİRLER	99.683.803,41
630	04	FAİZ GİDERLERİ	119.895,24	600	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİM GELİRLERİ	1.362.838,89
630	05	CARİ TRANSFERLER	101.736.065,46				
630	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GİDERLERİ	285.331,84				
630	12	GELİRLERİN RET VE İADESİNDEN KAYNAKLAN GİDERLER	473.088,51				
630	13	AMORTİSMAN GİDERLERİ	11.492.516,54				
630	14	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	35.526.806,89				
630	30	PROJE KAPSAMINDA YAPILAN CARİ GİDERLER	40.359.911,05				
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI (A)			599.059.934,95	BÜTÇE GELİR TOPLAMI (B)			736.192.690,60
FAALİYET SONUCU (+/-)							137.132.755,65

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06100 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>